1894. XXIV. évfolyam. **39.** szám. Kedd, április **3.**

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kurczaparti-utcza 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények előfizetési pénzek és hirdetesek is küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNY.

Hirdetéseket
és nyilt-téri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

Egyes példányok
kaphatók lapunk nyomdájában valnmint Stark Nándor és Szigethy Z. könyv- és papirkereskedésében.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára **5** kr.

Felelős-szerkesztő és kiadótulajdonos:
SIMA FERENCZ

Lapunk megrendelhető:
a kiadóhivatalban és lapkihordóink utján,
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Bevégeztetett.

A dráma véget ért. A koporsó immár lent van a sir üregében. Ami porból lett, visszaadatott a földnek; s a sirbolt ajtaja bezárult a legnagyobb magyar után.

Tompa fájdalommal, bánatos lélekkel állunk meg még egy pillanatra a sötét sir előtt. Könyeink árja nem patakzik többé; az utolsó cseppig mind ráhullattuk a gyászos ravatalra. Fohászra sem nyilnak már ajkaink; hiszen imádságunkkal megostromoltuk az eget, s a magyarok Istene bizonyára meghallotta könyörgésünket.

Nem sirunk, nem jajgatunk, nem imádkozunk tehát; most már csak — e s z m é l k e d ü n k. És fáradt agyunkban keressük azokat a gondolatokat, amelyekben megtalálhatjuk a v i g a s z t a l á s t.

Eszünkbe jut — és ez a gondolat oly jól esik a lelkünknek — hogy ez a honfivérrel áztatott, sokszorosan megszentelt föld, melyben dicső őseink csontjai porladnak, s melyet egy ezredév viharainak emléke, s egy fényes történeti mult glóriájának ragyogása tesz előttünk drágává és imádottá; ez a föld, amelyen kivül a nagyvilágon nincsen számunkrahely, mily megmérhetetlenül drágábbá és szentebbé lett nekünk mostantól fogva, midőn kebelébe zárja a legdicsőbbet, mindnyájunknak édes apját, a nagy honalkotót, a számüzött apostolt, a tövissel koronázott vértanut, nemzeti bálványunkat.

Ugy érezzük magunkat, mint a fösvény, aki elorzott kincsét, hosszu idő multán, ismét visszakapja. Gazdagabbak vagyunk: szivünk legdrágább kincse, országunk ékessége ismét itthon van; ha holtan is, de ujra a mienk.

Sőt nem is halott Ő; mert örökké élnek a halhatatlanok. Csak teste hült meg; de lelke itt van közöttünk: már is hallgatjuk suttogását. Ott kopogtat a paloták és a kunyhók ajtain, és fülünkbe cseng komoly parancsszava: „fiaim, szeressétek a hazát, ugy a miként én szerettem; legyetek hüséges sáfárai Eszméimnek; s épitsétek tovább a nemzeti állam fenséges templomát, arra a fundamentomra, amelyet az én kezeim raktanak le."

És ez az intő és parancsoló szellemi szózat már is átjárta az egész nemzet lelkét. Föl van villanyozva az egész ország; mintha érezné mindenki, hogy a nagy szellem tekintete rajta nyugszik, és számon kéri tetteit, ha véteni merészel a haza ellen.

Oh, nagyon jó nekünk ez a láthatatlan szellemi ellenőrzés. Szükségünk van nekünk dicső atyánk hazajáró lelkének intő suttogására, hogy mindörökkön örökké ébren maradjon az a n e m z e t i ö n t u d a t, melyet az országos gyász hivott életre.

Szükségünk van nekünk arra a szent sirra, hogy legyen egy Mekkánk, ahová elzarándokolhatunk lelkesedést, honszerelmet kitartást és bátorságot meriteni. Szükségünk van arra a koporsóra, hogy ha valaha akadnának sorainkban gyávák, hitszegők és honárulók, szembe állithassuk őket a szent hamvakkal, és fölujithassuk a hajdankorból a megrenditő — t e t e m r e h i v á s t.

. . . . Midőn tehát bucsut veszünk a koporsótól, mely drága halottunk porhüvelyét magába zárja, találjunk vigasztalást abban a gondolatban, hogy az a koporsó tulajdonképen egy bűvös t a l i z m á n, mely erőt ád nemzetünknek szeretni, megvédeni, hiven szolgálni, nagygyá és dicsővé tenni a — h a z á t!

Az ország halottjának temetése.

Alig volt a magyar fővárosban férfi és honleány, ki a nemzet titáni harczosának gyászszertartását megelőző éjjel lehunyta volna szemeit.

A hajnal még alig derengett a rákosi mezők felől, a magyar metropolis hatalmas arányokban megmozdult, Mint egy óriás, ki széttépte lánczait, oly impozáns és lélekemelő volt már a reggel. Az utczákon szabályos nyolczas sorokban gyaszzászló alatt elvonuló fővárosi testületek és vidéki küldöttségek, a tiszta feketébe öltözött hölgyek tömkelege, a 48-as honvédek görnyedő alakjai, a Duna-Tisza mellékéről felérkezett ősmagyar typust kifejező alakok, a nemzetiségi vidékekről jött számtalan formázatu öltönyökben ékeskedő vidéki atyafiak, maga a fővárosi nép és a szakadatlan tartó elvonulások oly képet nyujtottak, a milyent Magyarországon még nem láttunk.

Reggeli 6 órakor talpon volt mindenki, hogy csatlakozzék a küldöttségek csoportjához, vagy elfoglaljon a menet valamely pontján egy helyet, a hol reményük szerint megmaradhatnak és végig nézhetik a nagy halott utolsó utját. Különösen élénk volt a kerepesi-ut, a körutak, a Károly-körut és a belváros. A Muzeum-körut környékét már hajnalban megszállották. Hét órakor a Kossuth-utczáig megvonta a tűzoltóság a kettős kordont, a járdákon mozogni sem lehetett. A kálvintérre, menet menet után vonult fel, a Sándor-utcza sarkán gyültek a honvédek, a fővárosi és vidéki ipartestületek küldöttségei megtöltötték a Kálvinteret.

Már a kora reggeli órákban megkezdődött a küldöttségek elhelyezkedése Hogy fogalmat alkossunk magunknak a vidéki küldöttségek óriási tömegéről, csak azt az egy tényt emlitjük föl, hogy a sürün egymás mellé csoportositott küldöttségek egyik vége a Lónyay-utczában, a másik vége az Andrásssy-ut elején volt. Minden egyes küldött ünneplőjében gyászjelvényekkel, zászlókkal s a vidéket jelző táblákkal jelent meg.

Egy szóval hemzseg az egész város. Ugy látszik, hogy csak a betegek és gyermekek maradtak otthon. Egy millió ember akart részt venni a nemzet nagy halottjának a temetésén.

A magyar nemzet nem volt még dicsőbb, mint a gyász e nemzeti napján.

Ha ez a toll, amivel e sorok leiródnak zokogni tudna ha azok a könyek, melyek e papirra hullnak, beszélni tudnának, még akkor sem lehetne kifejezni azt, hogy mit tettünk, mit éreztünk mi magyarok e napon.

Mióta abból a végtelen űrből, melyet mindenségnek neveznek, az atomok összeforradása által létrejött az az égi test, melyen mi mozgunk és melyet Földnek nevezünk, ilyen temetés még nem történt a világon.

Az előtt a koporsó előtt, mely magába zárta Magyarország testben meghalt Megváltójának szent porait, zokogva borult le Árpádnak egész nemzete.

Már reggel hat órakor nem lehetett mozogni az utczákon. A hol a legszentebb kincse ennek a nemzetnek oltárképen ravatalra volt helyezve, a muzeumban, az azt környező utczákon a muzeum-körúton, Károly-körúton Andrássy-uton, Teréz-körúton át sűrű tömegekben hullamzott a közönség s elfojtott szavai ugy hangoztak fel, mint a távoli tenger hullámainak méla mormolása.

Az utczákon a polgárőrség és tűzoltóság vont kordont, amelyen belül csak külön igazolványnyal lehetett megjelenni. A muzeum-kertbe és a ravatalhoz a család tagjain kivül csak képviselőket, a fővárost képviselő hatósági személyeket, a magyar nők gyászba borult küldöttségét és három hirlapirót bocsátották be.

Onnét a muzeum lépcsőjéről fenségesen magasztos volt az utczák látképe. Egy hullámzó emberáradat, lobogó gyász- és feketével bevont zászlók. A katonaság helyett tűzoltók, disz magyarba öltözött egyetemi polgárok, a bányasz akadémia hallgatói. Nem volt ott a kormány, de ott volt a nemzet, nem volt ott a király, de ott volt a népfenség.

Tiz óra előtt, egy negyed órával olyan csendes moraja hangzott át az emberi tömegen a halk beszédnek, aminő éjszakákon át az őserdő rengeteg fáinak suhogása, mikor meglibbenti a ombokat az éjféli fuvalom.

Egy pár szót adtak tovább szájról-szájra:

— Jön Kossuth két fia és a Kossuth család rokonsága.

Az egész emberáradat levette kalapját és oly csend lett, a minő csak kath. templomokban szokott lenni akkor, mikor a világot megváltó Ur Jézus Krisztust szimbolikusan jelentő Oltári szentséget felmutatják a hivőknek.

Négy fogat állt meg a muzeum bejárata előtt, melyekből kiszállottak Kossuth Ferencz, Kossuth Lajos Tódor, a Meszlényi és Ambrozovits család tagjai. Rutkayné nem jött el, a Hungária-szállodában fekszik betegágyon. Nem láthatta meg hogy testvérének az istenek közé szállt lelke földi foglalatját, hogy viszi egy nemzet, a szabadság népe, fájó zokogás közt ki a temetőbe.

A Kossuth család tagjai előtt megnyiltak a zárt embersorok, a zászlók meghajoltak. Egyszerű parasztok sirva mutogattak a két fiura, a kik nem fiuk már, de éltük felét átélt férfiak.

— Kossuth apánk gyermekei!

Mikor a gyászoló család tagjai a ravatalhoz jutottak és megálltak annak lábánál, tizet ütött az óra, megkondultak a templomok harangjai zugva beszélve ércznyelveiken a nemzeti gyászról és felharsant a muzeum-kertben a dal, melybe bele van forrva egy nemzet öröme, bánata, multja, jövője:

„Isten, áld meg a magyart" . . .

A ravatal mellett, mikor a szertartás megkezdődött, tizenhat diszmagyarba öltözöttt, kivont kardos egyetemi polgár állt őrt. Ez volt az első őrség. Ezek után következtek az öreg 48-as honvédek, ezek után pedig a diszruhás tűzoltók.

A koporsó mögött egy lépcsőzetes emelvényen a gyászbaöltözött magyar hölgyek, két oldalon a képviselőház. főrendiház, és fővárosi törvényhatóság tagjai álltak, mig a koporsó lábánál ott állt Kossuth Ferenc, Kossuth Lajos Tivadar, a Meszlényi- és Ambrozovics-család. Jókai Mór és Gerlóczy Károly polgármester.

Ekkor hangzott el kivülről a „Himnusz" melodiája, melynek elhangzása után az ősz Sárkány Sámuel evangelikus püspök tartotta meg gyászbeszédét, melyben körülbelül a következőket mondta:

„Leborulunk e koporsó előtt és esdve kérjük az istent, hogy a nemzetet ért sulyos csapásért vigasztalja meg szíveinket. Ime itt áll előttünk a ravatal, a koporsó, melybe be van zárva Magyarország egykori kormányzója. Az ur Jézus mondta, hogy „Én vagyok a feltámadás és az élet" és az ur fiának e szavai megtestesültek egykor Kossuth Lajosban. Ő volt e nemzetnek élete és feltámadása. óh gyászoló gyülekezet, itt fekszik előttünk egy holttest, egy dicsőséges léleknek porhüvelye. Ez a test hideg, holt, de a lélek, mely benne lakozott, nem halt meg.

Mikor Kossuth Lajos a számüze'ésben volt, távol hazájától a szelleme akkor is itt volt velünk és most, mikor testét befogadja az anyaföld, lelke akkor is itt marad közöttünk, magyarok között. Oh,

az egész nemzet leborul zokogva a ravatal előtt, annak a férfiunak ravatala előtt, a kit én férfikora delén, az 1844-iki országgyülésen ismertem meg, láttam dicsőségében, számüzetésében, abban a dicsfényben, melyet a nemzeti szeretet vont glóriául homloka köré. Nekem jutott a szomoru kötelesség, hogy elbucsuztassam e dicső férfiu, nemzeti apostolunk hamvait. — A fájdalomtól megtört szivvel teszem ezt, mert nagy volt és nagy lesz ő minden népek és nemzetek nagy férfiai közt. Ő teremtette meg a jelen alkotmánynak alapjait ő törölte el a jobbágyságot és hogy nagygyá, hatalmassá legyen nemzete, azzal az óhaijal halt meg, ez volt égbe szálló lelkének utolsó sóhaja. A mig egy magyar él a földön, nevét nem felejtik el és sirja bucsujáró helye lesz a hazafiaknak. Ó nagy volt az ő türelme, nagy a kitartása, szenvedett, türt nem önmagáért de a nemzetéért, épen ugy mint az a Megváltó, a ki megmondta vala: Aki velem akar jönni, vegye fel az ő keresztjét és kövessen engemet! Kossuth Lajos felvette a keresztet és elviselte, daczolva mindennel, mint Pál apostol, a ki azt mondta, hogy meghalni is kész Jézusnak szent nevéért és Palesztináért. A mi benne halandó volt, földbe száll por volt és porrá lesz. De lelke az itt él, itt marad közöttünk, buzditva, lelkesitve bennünket a nemzeti megpróbáltatás szomoru napjaiban, hiszen Krisztus mondta:

„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki én bennem bizik, nem csalatkozik és nem hal meg soha."

És Kossuth emléke sem hal meg soha, amig magyar él a földön.

Virraszszon fölötte a nemzet kegyelete. Áldja meg az isten, aki megteremtette a világot. En pedig megszentelem az isten fiának és a szentléleknek nevében e drága hamvakat, Amen.

Jókai Mór szólt ezután. Gyönyörü beszédét egész terjedelmében itt adjuk:

Révparthoz ért a gálya, — világkörutat tett kormányosával. S megtértében egy uj világot lelt maga előtt az ó-világ helyén. A régi tölgy-erdő táján csak egyes vihartépte törzsek állanak még. — Kilencz lustrum mult el azóta. — Ledült a többi. — De a kidült erdő helyén egy uj pálmageszt emelkedett föl azóta. — Az egyvivásu korból megtört alakok, megőszült fejek fogadják a visszatérőt; de körülöttük egy uj nemzedék támadt, szeretetben őseihez hasonló; de munkában erősebb, ismeretekben tudósabb azoknál.

. . . Ha látná a visszatérő e szép uj világot, lelkének a földi megdicsőülést kellene éreznie!

De vajjon nem látja-e?

Mi nekünk, a kik hiszünk a lélek halhatalanságában, hinnünk kell azt, hogy Kossuth hamvaival együtt a lelkét is elhozták Magyarországba. A lélek nem hagyja el azokat, akiket szeret s ő neki annyi szeretni valója van itten.

. . . Légy üdvöz hazádba visszatérő lélek! — Hozzád beszélünk, midőn hamvaid előtt állunk.

Te meghallod nemcsak azt a mit hozzád szólunk, hanem azt is, a mit érzünk.

Te meglátod nemcsak ezt a néptengert, melyben koporsód tova uszik; hanem a szivekbe is belátsz.

És látod ott, hogy a hála elenyészhetetlen a magyar nép szivében azon nagy történelmi alak iránt, ki a magyarhoni jobbágyot, ezt a bibliai Lázárnak a képmását, szolgai sorsából felemelted s az isten áldásával tetézett asztalhoz ültetted, egy sorba a gazdagokkal és nemesekkel: — ki az emberi és honpolgári jogokat kiterjesztetted a Szent-István birodalmának minden lakójára nem válogatva nemzetiségben és hitvallásban, ki a honfentartás és honvédelem terhét, az adófizetést és fegyverviselést megkönnyitéd e „misera plebs" vállán s közös kötelességül osztád fel ezt a haza minden lakójára: s a jogegyenlőség által a magyar nép millióiból magyar nemzetet alkottál, s szilárd alapját vetéd meg a mai Magyarországnak.

És látod a rajongó kegyeletet, melyet emléked iránt tanusit országszerte a szellemvilág minden osztályosa, ki neked köszöni, hogy a parlamentben és a sajtóban szabad gondolat nyilatkozhatik. A tetszhalott leányzót az alvó eszmét te költéd fel a sirból.

Látod, hogy Magyarország Erdélylyel, sok százados különállás után egy egységes országgá tömörült, a hogy te összekötéd.

Látod Magyarország fővárosát olyanná emelkedni, a milyenné te tervezéd.

És látod, hogy a szabadelvü szellem, melynek te voltál zászlóvivője, nemzetünknek minden intézményeiben diadalát üli.

És látod a varázst, melyet még alvó porodban is e nemzetre gyakorolsz.

Hazatérésed diadalutja a békének, a kiengesztelődésnek.

Koporsódnál találkozik az egész nemzet: régi ellenfelek kezet nyujtanak előtte egymásnak: vitatkozó testvérek feltalálják ravatalodnál a közös édes anyát, a hazát, a ki örököse lesz annak a szeretetnek, melyet te, kincsek helyett gyüjtél magadnak egy mesehosszu életen át.

Egy mondás felőled elég egy tengert lecsillapitani: „Ne háborogj! Kossuth Lajos alszik . . ." A tenger elpihen.

Egy szózat elég a harczot megszüntetni: „Ne tépjétek egymás zászlóit! Ne vágjatok egymáson sebeket! Az Kossuth lelkének fáj . . ." — s a küzdelem elmulik.

Ez a te bűvös szemfödeled betakar minden belviszályt.

Minden könycsepp, mely éretted kihull, egy balzsamcsepp, mely nyilt sebeket begyógyit.

— — — — — — — — — — — —

Oh, mennyi beszélni valónk volna egymással, ha a könyeket elsirtuk. Elmondanánk egymásnak, hogyan törekedtünk negyvenöt év alatt a rombadőlt mindenséget ujra visszateremteni.

Hogy hirdetéd te kilencz lustrumon át Magyarhon létjogát az ó- és uj-világnak, minden művelt nemzet nyelvén, azzal az ékesszólással, a minő nem lesz többet e földön és azzal az irótollal, melynek erejét magyar iró nem birta soha s a mely irótoll képezte puritán életed, független állásod egyetlen biztositékát, oly késő életkorig, a minőt a gondviselés ritka választottainak enged: s a kinek enged, nyugalomra és megpihenésre rendel. — Neked az élet nem adott nyugodalmat. Utolsó erőd is az ideál harczában fogyasztád, a szabadelvüség védelmében. Ott estél el a csatatéren, szemközt fordulva a halál angyalával.

Mi pedig elmondanánk neked, minő küzdelmeink voltak e hosszu idő alatt: hogy véreztünk és könnyeztünk, dolgoztunk és áldoztunk azért, hogy egy szabad nemzetet megalkossunk mely ime él és virul, hivatását betölti a népek versenyében, s most már csak békés alkotásra van hivatva, s hős erejét csak külellenség elleni védelemre összesiti.

— — — — — — — — — — — —

De most már nálamnál nagyobbak beszélnek veled. Ott fog állani örök nyugalmad vártája Deák és Batthyány sircsarnokai mellett. Minő triumvirátus! Minő találkozása a nagy szellemeknek!

Te egy cipruslombot küldtél Deák ravatalára s ez a cipruság találkozott azzal a babérkoszoruval, melyet Magyarország legszentebb élő nő alakja tett le a koporsóra. E két symbolum találkozása e megszentelt helyen volt az eszmék, a nehéz idők expiácziója.

Áldottak legyenek e hamvak, melyek az expiacziót hazatértükkel befejezték: — áldottak a vér — és könyáztatta hazaföldében! Soha ne nyugtalanitsa álmaikat belviszály dobogása, balsors földrengése, soha!

Áldottak legyenek az apához méltó fiak, kik e drága hamvakat hazájuknak átadták: hogy ezen ereklye, mint a Sziám Kaába köve, ne a távol külföldön legyen megőrizve; hanem az ország szivében: hogy a ki hozzá zarándokol, ne az idegen sivatagon, de a hazán vándoroljon végig s fejét a haza szivére haitsa le.

De áldott legyen a testvérlélek is, ki e hosszu küzdelmes élet szenvedéseit önfeláldozó ápolással megenyhité. És áldottak azon hamvak, kikben e nagy lélek kedveseit éltében elsiratta.

Te magaddal vitted mindazokat, a kik szived véréhez tartoztak, — midőn nem volt haza: — most ime visszahoztad őket magaddal élve, vagy poraikban, — a midőn van a haza, — Hazájuk lesz nekik e hon bizonynyal.

— — — — — — — — — — — —

Lehetnek fájdalom! vannak, — kik a magyar nemzetnek ez általános kegyeletét, (bizonyára nem ismerve) balramagyarázzák. De hát lehetne-e bizni egy nemzet lelkületében, mely el tudná tagadni igaz fájdalmát, mely elfelejtené háláját az iránt, a kinek tartozik vele?

A hála és hűség két ikertestvérek.

A mely nemzet fiait igy tudja tisztelni, az atyáit is tiszteli.

A mely nemzet alkotmányát kész védeni, az alkotmányának oszlopait is megvédi.

A mely nemzet halottait megtudja ünnepelni, az a nemzet tudja az élőket is felmagasztalni, az osztja a halhatatlanságot és a dicsőséget.

Ugyanazon kardoknak egyik lapjára ez volt verve „pro libertate" a másikra „moriamur pro patre et rege nostro" s a mit e kardok éle a történelem tábláira fölirt az mind dicsőség volt Ezután is ez lesz.

Ez a gyász, mely a hazatérő hamvakat fogadja a nemzet dicsteljes pompája.

E mélységes gyász éjszakájából fog felviradni hazánknak legszebb hajnala.

— — — — — — — — — — — —

Én még nem tudok megválni e ravataltól.

Borongó lelkem még egyszer visszatekint a multba.

Látom e nagy alakot akkor, mikor legfényesebb volt. Azon az örökké emlékezetes juliusi ülésén az 1848-iki képviselőháznak, a melyben Kossuth föl hivta a törvényhozást, hogy mentse meg a hazát, s a mig az meg lesz mentve, szüntessen meg önkeblében minden viszálkodást.

Most is a lelkemben zugnak Kossuth Lajos soha el nem felejthető végszavai e nagy jelenetben.

„Ha van e hazában még sajgó kebel, mely orvoslásra, ha van kivánság, mely kielégitésre vár, szenvedjen még egy kissé e sajgó kebel, s várjon még egy kissé e kivánság; ne függeszszük fel ezektől, hogy a hazát megmentsük."

És látom e szavakra az egész törvényhozó testet, mint egyetlen embert felállni és hallom rádörögni: „megadjuk!"

„Adunk vért és vagyont a hazáért — és elnémitjuk a fájdalmainkat.

Magyarok!

Halljátok még egyszer Kossuthnak ez örök szavait. S legyetek oly nagyok mint akkor voltatok! — Hadd visszhangozza aztán e ravatal Kossuthnak akkori mondását:

„Leborulok e nemzet nagysága előtt! . . ."

. . . Vezess bennünket most, te halottaidban is óriás, e nemzeti nagyság felé.

Az örök hazában hirdessék nevednek emlekét a késő századok!

Ennek a beszédnek leirhatatlan volt a hatása Kossuth Lajosa csak egy volt a nemzetnek és Jókai csak egy ilyen beszédet irt és mondott. Az öreg honvédek zokogtak, képviselők sirva borultak egymásra és sirt és zokogott mindenki.

Ezután Gerlóczy Károly alpolgármester mondott nagyhatásu beszédet, melynek végső sorai igy hangzottak:

„Most drága halottunk, fővárosunk nevében bucsut kellene vennem tőled, de ezt nem tehetem, mert lelkünk hamvaidnak birtokba vétete után elválhatatlan lesz tőled.

Csak áldást mondok hamvaidra, kérve a magyarok Istenét, hogy tegye oly boldoggá e hazát, mint milyennek Te óhajtád.

Mert még neked virulnod kell oh hon,
Ragyogva hirben, büszkén szabadon!!

Ezután levették a koporsót a ravatalról és levitték a muzeum udvarán álló 8 fogatu gyász kocsira.

A koporsó előtt Vasváry Kovács, a nemzet funerátora vette a fakeresztet melynek vaslapjára csak annyi volt irva:

Kossuth Lajos
1802—1894
Aldás és béke hamvaira.

A koporsó után haladtak a család tagjai a képviselőház és főváros képviselete, Monok és Tállya községek küldöttsége és az egymilliónyi ember, melyek ajkán gyászdalként zugott az ének:

„Hazádnak rendületlenül!

Mélységes gyászba boritva vérják Kossuth Lajos temetési menetét mindazok az utak, a melyeken a menet elvonul.

Soha ilyen gyászpompát még nem látott a világ. Egy nemzet haladt ott a gyászlepellel boritott házak között; a hótakart Kárpátok és a dusföldü nagy magyar rónaság küldöttei. Derék jó magyar alakok emelték a gyászfátyolos lobogókat, mögöttük fekete ruhákba öltözve a föld egyszerü népe, sápadt arczczal, könnyező szemekkel, busan, mint a ki édes apját temeti.

Lassan, meg-megtorlódva halad előre a menet Elől mennek a rendfentartó lovasok, utánok következnek a zászlóval és jelvénynyel megjelent küldöttségek, testületek, egyesületek, körök, kaszinók, egy lovas két csatlóssal, hat lámpátvivő lovon, a koszorukat vivő 19 kocsi, s azok között nyolcz lovas, a 48-as honvédek, Budapest székes főváros gyászba boritott zászlója, a székesfőváros tisztviselői és hivatalnoki kara a sirkeresztet vivő, két diszőrrel, a papok a nyolczfogatu diszes halottas kocsi, a család tagjai, a törvényhozás, a székesfőváros törvényhatósági bizottsága és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatóságának, a magy. tudományos akadémiának, az ország többi vármegyei és városi törvényhatóságainak, Monok és Tállya zemplénvármegyei községeknek az ügyvédi kamarának, a kereskedelmi-és iparkamarának és az orsz. iparegyesületnek küldöttségei. A halottas kocsi öt-öt szalagját jobboldalt az országgyülési képviselők és baloldalt a székesfőváros törvényhatósági bizottságának tagjai viszik felváltva.

S megy — hömpölyög előre a tömeg, olykor kiszélesül — olykor szükebb mederbe szorul, a mint az ut bősége megengedi. Fenn zászlók lobognak a házak csucsain, az erkélyek rácsain, draperiák szegélyezik az emeletek párkányzatát, az ablakokat s a kirakatok nyilásaiban fekete lepellel boritott padokat gyászba öltözött kiváncsiak töltik meg.

A polgárőrség tagjainak segélyére siet a közönség kegyelete, mely megóvja az embereket a tulzásoktól és megőrzi a rendet. Mindenki önmagára vigyáz, és igyekszik méltó lenni a gyászhoz, a nagy halott emlékéhez. Hiszen tudja, érzi mindenki a percz felemelő magasztosságát és történelmi jelentőségét.

Az asszonyok sirnak, a férfiak busan csüggesztik alá fejüket, igy tart előre a szomoru processzió szakadatlan sorban, némán, hallgatag.

A muzeum-köruton indul meg a menet. Asszonyok zokogása, kendők lobogtatása zászlók meghajtása fogadja és köszönti a koporsót, melyet csendes lépésben visz a nyolcz lovas gyászhintó, utána a gyászoló család. Az ő gyászuk a legnagyobb az ő fájdalmuk a legégetőbb, az ő arczuk a leghalványabb.

Mögöttük jönnek a notabilitások.

Némán hömpölyög előre a tömeg. Se szó, se hang nem zavarja a kegyeletes csendet.

Igy haladnak a Muzeum-köruton, a Károly-köruton, az Andrássy-uton, a Teréz- és az Erzsébet-körutakon s a kerepesi-uton át kifelé, a hol a sir öle várja, Kossuth Lajos koporsóját.

Az uton égnek a gázlámpák. Fekete fátyol leng alá róluk, a házakat elboritja a sürü feketeség.

A Brázay-ház ugy néz ki, mint egy fekete szemfedéllel takart koporsó, fekete lepel és apró gyászfátyolos zászlócskák fedik a nemzeti szinház bérpalotájának falait, megkapó a Deák-téri evangelikus templom, a Saxlehner-ház, a Fonciére-palota, a Hagenmacher-palota csoport diszitése s a gyászba öltözött palotasorból szomoruan szürkül a magyar kir. operaház disztelen, csupasz homlokzata.

Midőn a gyászkocsi a nemzeti gyászt ignoráló operaház elé ért, az előtte álló mintegy kétszáz egyetemi polgár ajkairól fölhangzott Vörösmarty szózata:

„Hazádnak rendületlenül
Légy hive, oh magyar!"

S a dal ajakról-ajakra terjedt tova, mint futóláng; a kordonon belül haladó hirlaptudósitók s a kivül álló ezer meg ezernyi tömeg éneke az egekig verődött fel. S nagy volt a dal hatása: az ablakokat ellepő honleányok, férfiak, öregek, ifjak zokogva tekintettek le az örökre távozó nagy férfi koporsójára.

A képzelhető legnagyobb rendben haladt le a tömeg az Oktogonon keresztül a Teréz- és Erzsébet-körutra s fenséges volt a gyász megnyilvánulása mindenütt. A kordonon kivül álló küldöttségek, midőn a gyászkocsi mellettük haladt el, zászlóhajtással, könnyes szemekkel, mondottak Istenhozzádot a haza legnagyobb fiának. Az Erzsébet-körut 2-ik számu ház balkonján állott — többektől körülvéve — Blaháné s a mint a koporsó az erkély elé ért, fuldokló zokogással borult le a balkon párkányára. Egy óra elmult, midőn a gyászmenet a kerepesi uti indóházhoz ért, s mindenki könyes szemmel iparkodott a temető felé, — hol Kossuth Lajos örök álmait fogja aludni.

Feltünt a temető második kapuja, mellette a gyászfátyollal áthuzott egyetlen olaj-lámpával.

A góth stilü öntöttvas-kapunak czirádás rácsozata fekete lepeflel van bevonva a földig s gyászdrapéria ékesiti az oldalfalakat s tetején az egyszerü keresztet. Minden fény mellőzve van itt; egyszerü polgárt temetnek, Magyarország egykori kormányzóját.

Kocsikon, emelvényeken, a szomszéd házakra rakott deszkákon és bódékon reggeli hat óra óta türelmesen vár a közönség. Gyászruhás nők érkeznek, könyörögnek a bebocsátásért jegyeiket felmutatva, de Meixner temető igazgató szigoru parancsot adott, hogy a kapukon a temetési menet beérkeztéig senkit be ne bocsássanak.

A kapunál dr. Arányi Taksony kapitány Dobroszláv és Nemesszeghy fogalmazókkal tartja fenn a rendet, udvariasan intézkedik, hogy a 30 gyalog- és 4 lovas-rendőr által képezett kordont hivatlan ne lépje át.

A Deák-mauzoleum közelében, oldalt Fáncsy Lajos volt nemzeti szinházi tag sirhantjától határolva, emelkedik a 10 lépcsős kőemelvény, mely fokonkint keskenyedik s legfelül van a sirboltot lezáró kőlap. Ettől nyugatra szabályos félkörben alkotva emelkedik 8 oszlop, ezek mindegyikén hatalmas gyászlobogó leng, árnyékot vetve a tavaszi napfényben sütkérező környezetre. Mögöttük szintén félkörben van egy állvány, mely ideiglenesen a mauzoleum falait helyettesiti, a mennyiben az azokat összekötő gerendák vaskapcsokkal vannak ellátva a tömérdek koszoru számára. Ezekre a magyar nemzet lelkesedéstől áthatott kegyelete által nagylelkűen összehordott koszoruknak még tizedrésze sem helyeztető el.

12 óra 45 perczkor jöttek a tüzoltók s kordont vontak a sir körül. Pont 1 órakor Országh Sándor vezetése alatt a budai dalárda állt fel. Batthyáni Géza gróf bevezeti gr. Károlyi Györgynét, utánok a tizenkilencz virágos kocsi, megkerülik a Deák-mauzoleumot s lerakják oda a koszorukat, 1 óra 45 perckor a honvédek a körönd bal felére állnak, Pest-megye zászlaja s a diszőrség a kripta körül. A 48-as vidéki küldöttségek körül. Háromnegyed 2-kor pontban leemelik a koporsót. Jön a két Kossuth fiu, bemutatják őket a notabilitásoknak, kik kondoleálnak.

A sir előtt Horváth Sándor budapesti evang. lelkész mondott egy költői szépségekben gazdag, magas szárnyalásu, gyönyörü imát.

Utána Péchy Tamás, a volt miniszter és képviselőházi elnök, az 1848|49-iki honvédek nevében mondta el — a könyezéstől többször megszakitva — a következő beszédet:

A fájdalom és a hála könyeivel szemeinkben állunk mi 1848|49-es honvédek itt ravatalodnál.

Egy félszázad mult el azóta, mióta te szóval és tettel hirdetted azokat a nagy elveket, melyeket az 1848-iki törvényhozás alkátmányunk alapjául törvénykönyvünkbe igtatott.

Minket, akkoron ifjakat szólitott a haza azoknak védelmére és mi lelkesedéssel sorakoztunk Magyarország zásszlói alá!

Negyvenöt éve, hogy a kard ketté tört kezeinkben s mi hazánk romjain végbucsut vettünk tőled!

Némelyeknek közülünk, sok ezrek közül, és kortársaink milliói közül a hazának tett szolgálatokért juthat egy-egy babérlevél — Téged egész babérkoszoruőzőn illet.

Leteszem bajtársaim, az 1848|49-es honvédek nevében kegyeletünk adóját én is, igaz hazafi, sirodra.

Tőled tanultunk hazafiságot, önfeláldozást, ernyedetlén munkásságot, türést szenvedést.

Ha az általad hirdetett nagy elveken melyek az 1848-iki törvényeken vannak lefektetve, virul és virulni fog alkotmányos magyar hazánk, — konnyü lesz — és legyen is neked a föld.

Isten veled!

Mikor beszédének befejezése után lelépett az emelvényről, a Kossuth-fiuk hozzásiettek és sokáig megindultan, könyezve szorongatták kezét. Péchy Tamás után a függetlenségi és 48-as párt nevében Justh Gyula következőképpen beszélt:

Mélyen tisztelt gyászoló közönség!

Megtört lélekkel kisértük e gyászos helyre dicső halottunk szent hamvait.

Nagy keservünkben mélyen magunkba szállva álljuk körül a sötét sirt, melyben a magyar nemzet megváltója, Kossuth Lajos fogja örök álmát aludni.

E szomoru pillanatban az emlékezetek egész sorozata vonul el gyászba borult lelkem előtt; a gondolatok egész serege czikázik át agyamon; a szavak egész áradata tolul remegő ajkaimra, s mégsem találok szavakat megmérhetetlen bánatom kifejezésére, mert a fájdalom, a bánat tölti meg szivemet.

A hármas bércz es a négy folyam földén zokogva siratja Kossuth Lajost minden igaz magyar és szent kegyelettel veszi ajkaira dicső nevét, amely össze van forrva mindörökre elválaszthatatlanul minden reménységünkkel, minden boldogságunkkal.

Szent hamvait visszaadjuk az anyaföldnek; dicső lelke főlszállt a mennybe; nagy szelleme ilt marad közöttünk. Az ő szent emléke megerősit hitünkben és reményt olt lelkünkbe és szeretettel tölti meg sziveinket.

Az ő nemes példája kitartásra, önzetlenségre, önfeláldozásra lelkesit, a honszerelem lángját éleszti bennünk és megtanit arra, miként kell a hazáért, szabadságért türni az élet minden keservét, a poklok minden kinjait.

Az ő nagy szelleme nem hagy el bennünket soha s lelkesiteni fog bennünket küzdelmeinkben, bátoritani fog bennünket, mikor a zsarnoki önkénynyel kell szembe szállni és mikor a hazáért, a szabadságért életünket, vérünket kell áldoznunk.

Meghalt! Elköltözött! Megváltónk! Atyánk! Mindenünk!

Elköltözött egy jobb hazába, elköltözött oda, hova az élet vihara és zaja nem hatnak el!

Tegye könnyüvé szent hamvai fölött a hantot az a tudat, hogy azokért a magasztos elvekért és dicső eszmékért, melyeknek tántorithatatlan, hős bajnoka volt utolsó lehelletéig, küzdeni fog hálás nemzete, hü népe önzetlenül, lankadást nem ismerő kitartással!

Legyen áldott dicső emléke és az az eszme, melyért olyan feláldozóan küzdött, diadalmaskodjék!

Amikor Justh Gyula a fekete állványról lelépett, Horánszky Nándor foglalta el a helyét. A nemzeti párt megbizásából szép beszéddel bucsuzott el a nagy halottól.

A magyar ifjuság szóvivője Bottlik József jogballgató volt. Diszmagyarban állott fel a fekete posztós kis tribünre és érces, lelkes hangon megható bucsuzót mondott.

Az utolsó szónok Hermann Ottó országgyűlési képviselő volt. Remek beszédjéből közöljük a befejező részt a következőkben:

Dicső vezér! Nagy volt a Te életed, nagy a Te halálod s mind a kettőből nagyok a tanulságok.

Némán és csendesen tértél vissza és egy egész nemzet hajlik meg sirod előtt, egy egész nemzet zokog fájdalmában.

De sirodból, amelyen egy egész nemzet a hálában és fájdalomban egyesül, nem fakadt ki a kiengesztelés pálmája.

Néped várta, hogy végre elérkezik a kiengesztelődés, várta a pálmaágat ravatalodra — remélte, de hiába várta.

Hiába boritotta a nemzet nemes engedékenysége a feledés fátyolát a szabadsághősök és vértanuk Golgothájára.

Nem jött válasz! soha, soha!

És ez a végzet. Hatalmas nemzetségek és hatalmas népek végzete.

A Te látnoki szemed betekintett a jövőbe. A jövendő ölében megláttad az összeütközések keletkezését, amelyek el fognak jönni, mert jönniök kell.

Igaz a Te szavad, amelyet mondtál:

— Ha majd eltemetnek, feltámadok siromból és akkor nevem hatalmasabb lesz, mint bármikor azelőtt volt.

Igy lesz, igy kell lennie!!

Ám temessenek el Cheops romjai alá, ám görditsék sirodra Ázsia égbenyuló hegyeit — mind hiába: Te fel fogsz támadni! És ha majd ütni fog a döntés órája, akkor a te néped a Te neveddel vonul a harczba a szabadságért, a testvériségért, az egyenlőségért, a haza függetlenségeért.

Az egész nemzettel együttérezve hajolnak meg Előtted hiveid, a függetlenségi párt, amely ide küldött engemet, hogy elbucsuzván tőled, a szent hamvaidat megáldjam.

Ez a beszéd nagy, általános hatást keltett. Halk éljenző moraj hallatszott a közönség között. Mikor Herman Ottó lelépett az emelvényről, egyszerre megszólalt az elrejtett harmónium a thujafák mögött. Az első akkordok után rázenditette a Budai Polgári Dalos-kör, amelyet Országh Sándor vezetett, Egressynek egyik legmeginditóbb koráléját:

Miért oly bus, öly néma e tömeg . . .

A temető kék kabátos, sárga-kék-piros zsinóros szolgái a szomoru ének alatt leemelték az ezüst fogantyus koporsót az emelvényről és a rögtönzött sirbolt márványlépcsőire vitték. Utána mentek a Kossuth-fiuk és az egész gyászoló család.

Mikor a koporsót a sirbolt üregébe alábocsájtották, Péczhy Tamás ment fel a kis emelvényre, nyomban utána egy 48-as honvéd sietett a szabadságharczban megtépett, megviselt zászlóval. Csak néhány szavat mondott:

— Aki a magyar zászlóra feleskűdött, hűtelen hozzá nem lehet soha.

Kossuth Ferencz a pár szó után szótlanul nyakába borult Péchy Tamásnak és ott a szabadságharcz dicső lobogója alatt kétszer könyezve megcsókolta.

Azután a sárga koporsó eltünt a fekete üregben. Főléje hintették azokat a monoki és tállyai göröngyöket, amelyeket a küldöttségek onnan magukkal hoztak. A sirbolt szélén két fővárosi huszár tartotta az aradi nőknek és a függetlenségi pártnak ezüst babérkoszoruját. A sirboltba azonban csak a család porczellánvirágos koszoruját bocsátották alá a koporsóra.

Két és fél órakor végződött ez a legszomorubb gyászszertartás. A nagy halott fiai felültek a fekete nyitott kocsikba, melyek mindegyikén diszruhás fővárosi huszár ült a bakon, a kocsis mellett. Az első kocsiban Kossuth Ferencz ment gróf Károlyi Gáborral, a másikban Kossuth Lajos Tivadar Márkus József alpolgármesterrel. A közönség egyszerre a kocsiut széléhez tódult és sokáig hangosan éljenezte Kossuth fiait. Azután visszasietett a sir mellé és órákig várakozott, hogy a koszorukból egy levelet megszerezzen.

A gyásznap Szentesen.

Nagy halottunk temetése napján a szó szoros értelmében gyászban volt az egész város.

Már reggel 8 óra után tömegesen siettek az emberek a különböző körök és testületek gyülekezési helyére, hogy a testületi felvonulásban részt vegyenek. A közönség többi része pedig ellepte a ref. templom környékét, várva a templom ajtajainak kinyitását.

Kilencz óra után kinyitották az ajtókat s hála a rendezőség példátlan ügyefogyottságának, a közönség hirtelen ellepte a templomot, ugy, hogy az érkező testületek csak erős tusa után birtak bejutni, s némelyiknek — például a városi tisztikarnak és képviselőtestületnek már alig jutott hely.

A szó szoros értelmében zsufolásig megtelt az egész templom, melynél pedig Magyarországon aligha van tágasabb. Képviselve volt ott Szentes város egész társadalma, osztály és vallásküllönbség nélkül.

Pontban 10 órakor megkezdődött a gyásznisteni tisztelet a gyülekezet énekével, melynek elhangzása után a dalárda énekelt egy gyászdalt.

Ezután Filó János reform. lelkész fölment a szószékre, és nagy gonddal kidolgozott, szép alkalmi imában fohászkodott az egek urához, hogy az ország halottjának adjon csendes nyugodalmat, családjának és a nemzetnek vigasztalást, s a haza javára termékenyitse meg a nemzeti apostol nagy eszméit.

Az imát ismét a dalárda éneke követte. Majd Petrovics Sóma ágost. evang. lelkész mondott szép gyászbeszédet, meleg hangon méltatván az elhunyt vértanu hervadhatatlan hazafiui érdemeit.

A gyászbeszéd után a gyülekezet énekelt; majd a dalárda zengte el harmadik gyászdalát. Aztán következett egy valóban megkapó jelenet. Az egész közönség fölemelkedett, s rázenditette a „Szózat"-ot. S zengett a fenséges dal, szivből fakadva, szivhez szólóan; és a közönség e magasztos jelenet hatása alatt némán oszlott szét.

Helyi és vegyes hirek.

— Kossuth fiai nálunk. Lapunk mult számában már megemlékeztünk arról a hihetetlenül örvendtes hirről, hogy a legnagyobb nevű örökösei, Kossuth Lajos fiai meg-

látogatják azokat a városokat, melyek képviseltették magukat a turini gyászszertartáson Miután lapunk szerkesztője, Sima Ferencz országgyülési képviselő, nemcsak a parlament, hanem Szentes város és a szentesi függetlenségi és 48-as párt nevében is kondoleált Turinban: természetes, hogy Szentes is azok közé a szerencsés városok kőzé tartozik, amelyek otthonukban üdvözölhetik a nagy számüzött hontalan fiait. Nagy örömünkre a budapesti lapok megerősitik a tervezett látogatás hirét, s igy talán legközelebb már a napját is tudni fogjuk nagy vedégjeink megérkezésének. A legmelegebb érdeklődéssel várjuk tehát a további értesitéseket,

— **Küldöttségünk Kossuth fiainál.** Sima Ferencz, a tápéi kerület országos képviselője vezette a szentesi küldöttséget; de mivel őt kerülete is megbizta, hogy a Kossuth testvéreket üdvözölje Csongrádmegye azon része nevében, melyhez a hires tápéi kerület tartozik: Sima a Csongrádmegye népe nevében is beszélt. Beszédje a következő: Magyarország legmagyarabb vármegyéje s különösen Szentes város küldöttsége hozza egy szabadságszerető népnek lelkét és szivét a hazaszeretet nevében hódolatul önök elé, Kossuth Lajos méltó utódai. Csongrádmegye népének hazaszeretete Kossuth nagy nemzeti ideáljának áldoz, és Szentes a tiszta tőzsgyökeres magyar város, a hatvanhetediki kiegyezés óta egy perczre se hagyta el azt a zászlót, mely Kossuth Lajos dicső elveit hirdetve várja Magyarország sorsának jobbra fordulását. — Ez alatt a zászló alatt éltünk és lelkesültünk eddig s ez alatt fogunk meghalni ha kell! — Kossuth Ferencz meghahatottan köszönte meg Szentes ragaszkodásának e megnyilatkozását s ugy ő, mint Lajos kétszer is kezet szoritottak a szónokkal, majd egy fenyő gajat adtak át neki Kossuth Lajos koszoruiból s egy-egy hasonló emléket nyujtottak a küldöttség tagjainak.

— **Kossuth Lajosné és Kossuth Vilma** temetéséről — sajnálatunkra — részletes tudósitást nem hozhattunk, mivel a rendelkezésünkre álló tért a haza atyjának végtisztességtételéről közölt tudósitás veszi igénybe. Csak ezen a helyen emlitjük meg tehát, hogy a drága hamvakat szombaton helyezték örök nyugalomra, kiváló diszszel ugyan, de aránylag még is egész csendben. A két koporsó elfoglalta helyét abban a sirboltban, hová az imádott férj és atya másnap költözött be. Most már a hosszu távollét után ujra egyesültek mind a hárman a haza földjében, ahol sirálmukat többé nem zavarja a hontalanság keserve. Könnyü nekik a hant, hiszen Magyarhon földjéből való, s a nemzet könyhullatása tette porhanyóvá.

— **A temetésre küldött deputácziok** — mint értesülünk — bétfőn az esti vonattal haza érkeztek.

— **Az első marok földet Kossuth koporsójára** Farkas Zseni kisasszony vitte ki Turinba. Ezt a földet Kossuth Ferencz maga hintette a koporsóra. Külön fogadta a lelkes kisasszonyt és megköszönte, hogy apjának ily példátlan alakban áldoz. Farkas Zseni egyedül ment Turinba.

— **Rekriminácziókra** volna most alkalmunk a vasárnapi gyásznap alkalmából. Használhatnánk kemény, elitélő szavakat; de a kegyelet visszatart bennünket a kifakadásoktól. A magunk részéről tehát mellőzzük az éles kommentárt; csupán szárazon adjuk elő a megbotránkoztató esetet s az itéletet a közönségre bizzuk. Mikor ugyanis a többi testület között a függetlenségi és 48-as kör is bevonult a templomba, az 1848—49-iki öreg honvédekkel egyesülve, nagy álmélkodásukra tudtukra adták, hogy ott nincsen számukra hely. Tehát sem a függetlenségi és 48-as körnek, sem az öreg honvédeknek nem tartottak fenn helyet a Kossuth Lajos emlékére rendezett gyászünnepélyen. De bezzeg volt hely a pákuliczoknak; mintha a templom és Kossuth Lajos csak az övék volna. Nem hisszük, nem hihetjük, hogy hasonló otrombaság megtörtént volna másutt az országban. Csak a szentesi pákulicz-virtus képes annyira vetemedni, hogy még az Istenházának szentélyébe és a Kossuth Lajos ravatalához is elviszi a gyülölködő személyeskedés durva czinizmusát. Szégyeljék meg magukat, ha még képesek pirulni!

— **Bálak a Kossuth-temetés napján.** A „Szegedi Napló" irja: „Rut botrányról küldi dorozsmai levelezőnk a következő tudósitást: A dorosmai szolgabirói hivatal jelenlegi érdemes vezetője Siági Bálint szolgabiró, hazánk legnagyobb fia iránt érzett kegyeletét akként véli legjobban leróhatni, hogy Sándorfalvára Scheiber Anna korcsmárosné részére — vasárnap estére — két korcsmájában tartandó tánczvigalomra engedélyt adott ki és ugy nyilatkozott, hogy Dorosmán is megadja annak, aki azért folyamodik. A korcsmárosokat kik báli engedélyért folyamodnak, talán nem lehet annyira megróni, mert akik ezen a szent napon bálat szándékoznának tartani, oly alacsony fokán állhatnak a műveltségnek, hogy nem képesek fölfogni, hogy Kossuth emlékének mivel tartoznak. De hogy egy szolgabiró igy megfeledkezzék magáról és ily durván sértse meg a kegyeletet ez talán a nemzetiségi helyeken is példátlan." Hja, ilyen a csongrádvármegyei pákulicz-virtus; melyet különben a „Szegedi Napló" is dédelgetni szokott.

— **A sorozás** — tudvalevőleg — hétfőn vette kezdetét. Az első nap eredménye valóban meglepő. Az I-ső korosztálybeliek közül ugyanis 182 hadkötelest vizsgált meg a sorozó bizottság, és 84-et alkalmasnak talált. A most sorozás alá került ifjuság tehát sokkal erőteljesebb az előző évekbeli nemzedéknél, mert hosszu évek során át 100 hadköteles közül alig néhány vált be, katonának; mig most majdnem minden második ember alkalmas lett.

— **Toloncz.** Török Mária „leányfejü asszonyt" a félegyházi rendőrkapitányság „erkölcstelen magaviselet és helynélküli csavargás" miatt haza tolonczolta. Hozzátartozói nem nagyon örvendenek a váratlan viszontlátásnak.

— **Vastejü emberek.** A rom. cath toronyra uj bádogfedelet készitenek, s a gombot és a keresztet ujra aranyozzák. Ebben még nem volna semmi különös; de az már csakugyan rendkivüli és csodalatos, hogy a munkálattal foglalkozók (két férfi és egy fiu) minden állvány nélkül végzik a dolgukat. Hajmeresztőnek mondják a látványt azok, akik jelen voltak a kereszt és gomb levételénél. Az idegrázó látványban lesz még alkalma gyönyőrködni a közönségnek, mert ezek a vasfejü emberek a bádogozást s a kereszt és a gomb felrakását szintén állvány nélkül akarják végezni; ha ugyan megengedi nekik a rendőrség, melynek figyelmét fölhivjuk a vakmerő vállalkozásra.

— **A rum, meg Arkádie.** A rum rum, Arkádie pedig egy ember volt a délvidéki Mehalán. Arkádie a korcsmában ült s hallotta, amint egy ember dicsekedett, hogy ő mennyi rumot tud meginni. Az semmi — mondta Arkádie Sztojkovits — mert ő megiszik kétannyit. Próbát tettek, Arkádie nyelni kezdte a rumot. A harmadik üvegnél nagyot kiáltott s fölbukott. Arkádie meghalt s miután a fogadást igy senki sem nyerte meg, ki fizeti ki most már a korcsmárosnak a rum árát.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonát képező alsó és felső csordajáráson a tehenek és borjuk lelegeltetésre való kihajtása f. év május hó 1-ével történik.

A legeltetés végett kihajtott tehenek szájbére előreláthatólag 10 frtban, egy-egy tehén legelőterü'ete 1200 n. sz. öles holdban, egy-egy rugott borjú szájbére 5 frtban, legelőterülete 900 n. sz. ölben és végül a 2 vagy több éves borjuk szájbére 8 frtban s egy-egy borju legelőterülete 1200 n. sz. öles holdban állapitatik meg.

Tekintettel arra, hogy a tehenek csak korlátolt mennyiségben lesznek kihajthatók, felhivom a tehéntartó közönséget, hogy teheneik után idejében váltsanak legeltetési jogot, mert a létszám betelte után jelentkezők tehenei legelőre hajhatók nem lesznek.

A lefizetések a városi közpénztánál f. év április hó 2-ától kezdve elfogadtatnak.

Szentesen, 1894. márcz. hó 30-án.

Novobáczky Győző,
tanácsnok.

2—3

UNGHVÁRI PÉTER
fogorvosi müterme SZEGEDEN,
uj Mayer-ház az „Európa-szálloda" mellett.

Műfogak és fogsorok
24—48 óra alatt fájdalom nélküli betétele arany és cautschuk alapon a legszabályosabb kivitelben.

Plombirozások
a legfinomabb jegecz- s laparanynyal, platinával, ezüsttel, stb.

Fogak tisztitása, 34
mindenféle fog- és szájmütétek.

Rendelési idő: d. e. 9—12, d. u. 2—5 óráig.

Fogmütétek cocainnal és altató-gázzal de. 11—12-ig.

VIDÉKIEK ÉS ÁTUTAZÓK
előleges bejelentés esetében tartózkodásuk idejére különös tekintetben részesülnek.

Gróf Esterházy Géza-féle
Cognacgyár részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Teljesen befizetett részvénytőke
640000 korona

az osztr.-magyar birodalom egyik legnagyobb cognacgyára.

Gyárunk a legujabb technikai vivmányok alapjánvan berendezve és a franczia gépeink feldolgozási képessége évenkint

1 millió 752 ezer liter bort
vesz igénybe.

ESTERHÁZY COGNAC

tiszta borból idegen anyagok hozzákeverése nélkül készül s ezért a közönség kedvencz itala.

Több 1000 elismerő nyilatkozat. Legelőkelőbb orvosi tekintélyektől ajánlva. Diszoklevél, aranyérem s' diszkeresztel kitüntetve

Kapható Szentesen: 5 - 15
ifj. Horváth István, ifj. Kovács Sándor, Szépe Károly és Mannó József-nél.

Szentes, 1894. Nyomatott Sima Ferencz gyorssajtóján.